

26/09/2022 16:06 | Zamieścić: Agnieszka Stabińska, Autor: Agnieszka Stabińska

Psychiatra potrzebny od zaraz!

Autor:

ljubaphoto/Getty Images

Brakuje specjalistów, którzy pomogliby najmłodszym w kryzysie psychicznym – po próbach samobójczych czy z zaburzeniami odżywiania. Problem narasta. Kto uratuje dzieci i młodzież?

Od września przestał działać oddział psychiatryczny dla najmłodszych w Konstancinie. A to oznacza, że dzieci i nastolatki, którzy zmagają się z depresją czy są po próbie samobójczej, pomoc na Mazowszu mogą znaleźć jedynie w dwóch ośrodkach: w Instytucie Psychiatrii i Neurologii w Warszawie oraz Mazowieckim Centrum Neuropsychiatrii w Józefowie (placówka samorządu Mazowsza). Od listopada być może będą się do nich zgłaszać również najmłodsi z północnej części Polski, bo zamknięcie grozi jednemu oddziałowi psychiatrii dziecięcej na Warmii i Mazurach. Obecnie bez wsparcia są też dzieci z Podlasia (w październiku ruszy taki oddział w Białymstoku).

– To efekt niedofinansowania systemu, który trwa od lat – mówi wprost **Michał Stelmański**, prezes Mazowieckiego Centrum Neuropsychiatrii. – Oddziały psychiatryczne są przepełnione. Interwencji przybywa każdego dnia. W naszym szpitalu Izba Przyjęć funkcjonuje 24 h na dobę przez 7 dni w tygodniu. Bez zmian systemowych oraz współpracy placówek nie będziemy w stanie sprostać rzeczywistości – dodaje.

Problem większy, niż myślimy

Badania pokazują skalę problemu i potwierdzają, że dzieci i młodzież to grupa, która coraz częściej doświadcza problemów psychicznych.

– Z raportu, który przygotował UNICEF

„The State of the World’s Children 2021; On My Mind: promoting, protecting and caring for children’s mental health”.¹

, wynika, że co piąty chłopiec w Europie w wieku od 15 do 19 lat cierpi na skutek zaburzeń zdrowia psychicznego. Wśród dziewcząt jest to ponad 16 proc. Za ponad połowę przypadków odpowiadają depresja i zaburzenia lękowe. Nasiliła to pandemia – podkreśla psychiatra dzieci i młodzieży, dr n. med. Lidia Popek

**Konsultant wojewódzki w dziedzinie psychiatrii dzieci, certyfikowany
superwizor psychoterapii PTP dzieci, dorosłych i terapii rodzin,
kierownik Oddziału Psychiatrycznego dla Dzieci w Mazowieckim
Centrum Neuropsychiatrii.2**

W wielu miejscach możliwości diagnozy i terapii psychologicznej są trudno dostępne. Specjalistka docenia działania na tym polu samorządu Mazowsza, który od kilku lat inwestuje w rozwój i modernizację Mazowieckiego Centrum Neuropsychiatrii oraz tworzy nowe przestrzenie, jak m.in. nowoczesny obiekt przy ul. Koszykowej w Warszawie. W komfortowych warunkach zaangażowane i wykwalifikowane zespoły terapeutyczne gwarantują wysoką jakość diagnozy i najwyższe standardy leczenia pacjentów.

Psychiatrę zatrudnię

A specjalistów w dziedzinie psychiatrii jest jak na lekarstwo. Z danych Sieci Obywatelskiej Watchdog wynika, że na 7 mln dzieci przypada około 400 lekarzy

Źródło: <https://www.mp.pl/pacjent/psychiatria/aktualnosci/219239,deficyt-psychiatrow-zwlaszcza-dzieciowych3>

– Obecnie oddział, którym kieruję, jest w pełni obłożony. Mam pacjentów, którzy na przyjęcie czekali ponad pół roku. Myślę, że musi jeszcze upłynąć dużo czasu, zanim dostrzeżemy ewentualne efekty reformy. Myśl o idei terapii środowiskowej, ale też profilaktyce zaburzeń wydaje się być na ten czas wizją idealną – zauważa Joanna Lewkowicz

**Specjalista psychologii klinicznej i psychoterapii dzieci i młodzieży,
certyfikowany psychoterapeuta PTP, kierownik Psychiatrycznego
Rehabilitacyjnego Oddziału Dziennego w Mazowieckim Centrum
Neuropsychiatrii w Zagórzu.4**

, psycholog kliniczny i certyfikowany terapeuta.

Zgadza się z tym dr n. med. Lidia Popek:

– Opieka psychiatryczna dotycząca dzieci i młodzieży przeżywa ogromną reorganizację, ale na efekty tych zmian trzeba będzie poczekać jeszcze lata.

Zdaniem Michała Stelmańskiego młodzi nie mogą liczyć na państwową służbę zdrowia. – Pomocną dłoń wyciąga samorząd Mazowsza, który w ramach swoich kompetencji od lat robi, co może, wspierając działania związane z ochroną zdrowia psychicznego zarówno dzieci, jak i dorosłych Mazowszan, m.in. dofinansowując placówki lecznicze – mówi.

Jest „Drewnica” i Koszykowa

Kilka lat temu samorząd Mazowsza otworzył szpital psychiatryczny „Drewnica” w Żąbkach. To pierwszy szpital psychiatryczny zbudowany w Polsce od drugiej wojny światowej i najnowocześniejsza placówka tego typu w kraju. Inwestycja trwała trzy lata i kosztowała aż 137 mln zł.

Od tego roku natomiast przy ul. Koszykowej w Warszawie działa już centrum pomocy psychiatrycznej dla najmłodszych. Zbudował je samorząd Mazowsza. Pacjenci Mazowieckiego Centrum Neuropsychiatrii mogą korzystać m.in. z 50 gabinetów,

czterech sal zajęć grupowych, dwóch dziennego pobytu, a także sali do integracji sensorycznej. Na jego terenie działa również szkoła, która ma do dyspozycji cztery sale i pracownię.

Kto uratuje dzieci?

Samorządowcy i eksperci alarmują, że potrzebne są efektywne zmiany systemowe. Jak podkreśla dr n.med. Lidia Popek, nadzieją na poprawę dostępności do opieki specjalistycznej, szczególnie dzieciom i młodzieży mieszkającym w małych społecznościach miał być ministerialny model ochrony zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży, zakładający trzypoziomową opiekę nad pacjentem. Zgodnie z jego założeniami, na początkowym etapie dzieci powinny trafić do psychologów i psychoterapeutów, a w kolejnych (w zależności od potrzeby) do środowiskowego centrum zdrowia psychicznego lub ośrodka wysokospecjalistycznej całodobowej opieki psychiatrycznej.

Joanna Lewkowicz zauważa, że poważnym utrudnieniem w harmonijnym rozwoju reformy jest m.in. brak przygotowanych do tego rodzaju działalności psychologów, psychoterapeutów oraz terapeutów środowiskowych.

– W najbliższych latach powinna rozwiązać stopniowo ten kryzys nowo powstała specjalizacja medyczna w zakresie psychoterapii dzieci i młodzieży. Jednak wykształcenie psychoterapeuty trwa co najmniej 5 lat – podsumowuje dr. n. med. Lidia Popek.

Przypadki liczone w milionach

Różnych zaburzeń psychicznych doświadcza w swoim życiu ponad 25 proc. Polaków, czyli ponad 8 mln osób – wynika z badań EZOP II

Kompleksowe badanie stanu zdrowia psychicznego społeczeństwa i jego uwarunkowań. Projekt był realizowany w latach 2017 oraz 2020; zasięgiem objął: dzieci w wieku 0–6 lat, z rodzicami, dzieci i młodzież w wieku 7–17 lat oraz dorosłych w wieku 18 lat i więcej. 5

przeprowadzonych przez Instytut Psychiatrii i Neurologii.

– Problemy ze zdrowiem psychicznym nie zawsze są wyrazem poważnych zaburzeń, często są odpowiedzią na konkretne wydarzenia, niemniej wymagają interwencji i stosownej pomocy – wyjaśnia dr n. med. Lidia Popek.

Paweł Obermeyer, wiceprzewodniczący Komisji Polityki Społecznej i Prorodzinnej oraz Komisji Zdrowia i Kultury Fizycznej (sejmikowy klub PSL)

Wyzwaniem w obszarze ochrony zdrowia psychicznego mieszkańców jest ustabilizowanie funkcjonowania już powstałych form leczenia oraz optymalna organizacja opieki zdrowotnej dla osób z doświadczeniem kryzysu psychicznego w środowisku ich zamieszkania. Jako samorząd Mazowsza nie ustajemy w doposażaniu i rozbudowie naszych placówek. Tylko w tym roku przeznaczyliśmy aż 617 mln zł na ochronę zdrowia, w tym 537 mln zł na inwestycje.

Światowy Dzień Zdrowia Psychicznego — 10 października

Depresja to poważny problem zdrowotny, który może dotknąć każdego z nas. Odpowiadając na potrzeby społeczeństwa, samorząd Mazowsza opracował program profilaktyki zaburzeń depresyjnych u dzieci i młodzieży. To pierwszy tego typu projekt w kraju. W sumie skorzysta z niego ponad 1,8 tys. dzieci i młodzieży oraz 2 tys. pedagogów. Na jego realizację władze

regionu przeznaczyły 8 mln zł.

O tym, jakie sytuacje mogą wywołać kryzys oraz jakie mogą być ich następstwa, dowiemy się z poradnika „Kryzys Psychologiczny – Poradnik dla Rodziców i Dzieci”. Dane teleadresowe placówek, w których można uzyskać pomoc znajdziemy w Informatorze Zdrowia Psychicznego. Obie pozycje dostępne są na portalu www.zdrowemazowsze.mazovia.pl.

Spotkania psychoedukacyjne dla rodziców dzieci cierpiących z powodu zaburzeń psychicznych zorganizuje Mazowieckie Centrum Neuropsychiatrii (od 4 października). Poprowadzą je psychologowie i lekarze Oddziału Psychiatrycznego dla Dzieci w Józefowie.

UWAGA

Informacje opublikowane przed 1 stycznia 2021 r. dostępne są na stronie archiwum.mazovia.pl